

Saksnr 2017/542 - Samarbeid Hvaler
kulturvernforening - Hvaler
kommune 2017 - Doknr 1
Arkivkode 223
Saksbehandler Thomas Holmen Olsen

Behandlingsrekkefølge	Møtedato	Utrvalgssak nr
Utrvalg	15.03.2017	20/17
Utvalget for samfunnsutvikling		

Orientering om samarbeid rundt Akerøy fort og andre forhold - Hvaler kulturvernforening og Hvaler kommune

Sammen drag

Under budsjettforhandlingene i desember ble det besluttet å avsette midler til skjøtsel og forvaltning av Akerøy fort og til styrking av samarbeidet mellom Hvaler kulturvernforening og Hvaler kommune. Det er ønskelig at Hvaler kommune går i dialog med Hvaler kulturvernforening for å finne en samarbeidsform som gjør at Akerøy fort kan forvaltes på et akseptabelt nivå i fremtiden. Et viktig ledd i dette arbeidet er å få på plass en god skjøttsel- og forvaltningsplan for Festningsholmen og Akerøy fort. Et samarbeidsprosjekt mellom Hvaler kulturvernforening og Hvaler kommune skal i tillegg bidra til å styrke det driftsmessige grunnlaget for kulturvernforeningens mangesidige arbeid.

Saksopplysninger

Etter budsjettvedtaket i desember har det vært avholdt møter og samtaler. Det har i disse møtene vært samtaler om hvordan man ser for seg rett bruk av midler og ulike tiltak for å kunne bedre samarbeidet og bygge opp under utviklingen til Hvaler kulturvernforening. For Hvaler kommune har fokuset vært at en må sikre det videre arbeidet på Festningsholmen og Akerøy fort med en skjøttsel- og forvaltningsplan av både det naturfaglige og kulturminnefaglige. Dette i tråd med handlingsplanen i forslaget til ny kulturminneplan som blir sluttbehandlet senere i år.

Videre har det vært viktig å se på de låneavtaler kommunen har forpliktelser på i forhold til kanoner/lavetter som står på Akerøy fort.

Det er også viktig å se på de forhold som gjelder vedlikehold og behov på Festningsholmen. Det er en bygge der som både er liten og i noe dårlig forfating. I tillegg finnes det ikke toaletthorhold.

Hvaler kulturvernforening er positive til å bistå i arbeidet med Akerøy fort. Fra Hvaler kulturvernforenings sin side ønskes det opprettet en samarbeidsavtale som går konkret på budsjettvedtaket i kommunestyret 15.12.2016. Utdrag fra forslaget følger her.

Grunnlag for avtalen

Budsjettvedtak i Hvaler kommunestyre 15.12.2016 om å avsette kr 500.000,- til et samarbeidsprosjekt mellom HK og Hkvf:

For øvrig legges tidligere inngåtte avtaler mellom partene til grunn:

- Forvaltningsavtale for området med Brottet og Museumshavna – 10. desember 2015
- Samarbeidsavtale mellom HK og Brottet kultur – 20.5.2015
- Bygging av Nordgårdsbygga – 2015/2016
- Samarbeid om kulturminneplanen for HK 2017 - 2029

Avtalategrunnlaget bygger i tillegg på kommuneplanens samfunnsdel 2011 – 2023

Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2023, pkt. om kultur:

Kommunen skal legge til rette for og prioritere et rikt kulturliv og et kulturelt mangfold. Det offentlige kulturtilbudet skal opprettholdes og prioriteres, skal tilpasses både fastboende, fritidsboende og andre gjester, og skal utvikles i samarbeid med frivillige organisasjoner.

Kulturtilbudet skal vektlegges som et av Hvaler kommunes viktige områder for utvikling av kommunens omdømme og identitet.

Hvaler skal være et regionalt kraftsenter i forhold til kystkulturen.

Området omfattet av reguleringsplan for Kystmuseet skal utgjøre et satsningsområde for kystkultur, opplevelser og rekreasjon. Østfoldmuseet, Brottet og Nasjonalparksentret skal være sentrale samarbeidspartnere i arbeidet.

Avtalens målsetting er å:

- styrke det kulturhistoriske arbeidet i HK knyttet opp mot ny kulturminneplan for perioden 2017 - 2023.
- gi Hkvt grunnlag for videre utvikling, drift og markedsføring av området med Brottet og Museumshavna samt i arbeidet med gamle Brekke skole
- skape samarbeidsrelasjoner i Hvalersamfunnet for å virkeliggjøre kommuneplanens intensjoner nedfelt i planens samfunnsdel (pkt om kultur).
- utarbeide en forvaltningsplan, herunder en skjøtselsplan, for festningsholmen Akerøy innen xx.yy.2017
- legge til rette for kompetansedeling med frivillige lag og foreninger i Hvaler for å styrke deres økonomiske grunnlag og evne til å bygge nettverk.

Med utgangspunkt i ovenstående målsetting skal Hvaler kommune:

- Det avsettes inntil kr 100.000 kroner som driftstilskudd til kulturvernforeningen knyttet til arbeidet i Brottet, Museumshavna, Brekke skole og foreningens øvrig kultur og kulturhistorisk arbeid.
- med utgangspunkt i kulturminneplanens handlingsdel gi føringer for samarbeidet
- gjennom egne ressurser og/eller kjøpt kompetanse bidra til at teknisk assistanse om nødvendig stilles til rådighet for arbeidet.
- markedsføre avtalen på egen nettside/facebook-side samt i forhold til media som grunnlag for gjensidig renomébygging.
- ta initiativ til at Hvaler kulturvernforening trekkes med som en aktør i kommunes planlegging av fremtidig kultur- og næringsutvikling

Hvaler kulturvernforening skal:

- ta ansvaret for at det utarbeides en forvaltningsplan for festningsholmen Akerøy innen xxyy2017
- bygge nettverk for å styrke det kulturhistoriske arbeidet som del av Hvalers kultur- og næringsutvikling.
- stille seg til rådighet for lag og foreninger på Hvaler for veiledning om hvordan søke økonomisk støtte.
- legge til rette for at skoler, barnehager og eldreomsorg kan nytte seg området med Brottet og Museumshavna
- markedsføre samarbeidsavtalen gjennom nettside, facebook og i media
- inngi rapport til Hvaler kommune innen xx.yy.2017.

Det ble også i budsjettprosessen påpekt angående midler som skulle være tilgjengelig i Østfold fylkeskommune. Det viser seg at disse midlene har stått der over noen år, men er nå ikke lengre tilgjengelig. Fylkeskonservatoren er svært positiv til at det settes fokus på arbeidet knyttet til Akerøy fort. Når tiltak blir besluttet vil fylkeskommunen etter søknader kunne være med å dekke enkelte kostnader etter en vanlig nøkkel 50/50.

Konklusjoner

Hvaler kommune jobber videre med den hensikt å få på plass en samarbeidsavtale med Hvaler kulturvernforening. Av de midler som er til rådighet skal det prioriteres:

1. Få på plass en skjøtsels- og forvaltningsplan av både det naturfaglige og det kulturhistoriske knyttet til Festningsholmen og Akerøy fort. Avsette midler til dette arbeidet av potten.
2. Få gjort en faglig vurdering av kanoner/lavetter sammen med eierne av objektene og sette opp en plan for vedlikeholdsarbeid og sette av midler til dette.

3. Ut i fra skjøtsels- og forvaltningsplanens handlingsdel sette av midler til de tiltak som må gjennomføres og prioritere.
4. Vurdere ulike tiltak for å bedre infrastruktur som brygge og toalettforhold på Festningsholmen.
5. Av prosjektets totalramme skal det avsettes inntil kroner 100 000 som driftsstøtte til Hvaler kulturvernforening.
6. Se på nye og eksisterende planer og arbeid for å kunne samhandle mer mellom Hvaler kulturvernforening og Hvaler kommune, som f.eks. Hvalerprisen.
7. Evaluere prosjektet innen medio oktober 2017.

Rådmannens forslag til vedtak

Rådmannen anbefaler utvalget å ta saken til orientering.

Hvaler kommune, 15.02.2017

*Dag Willen Eriksen
rådmann*